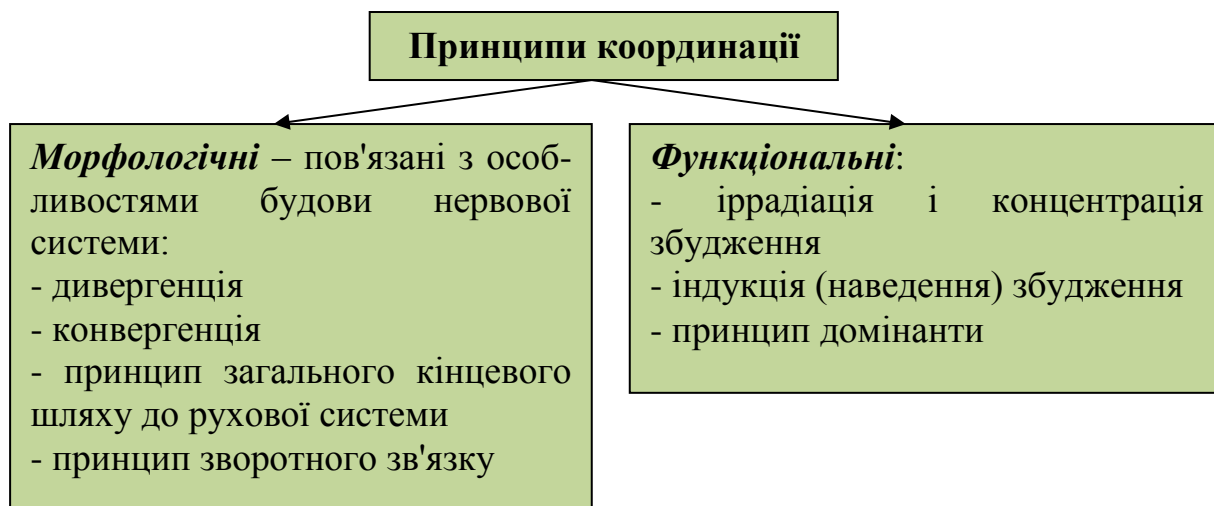

Розділ 4.5. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ КООРДИНАЦІЇ ФУНКЦІЙ

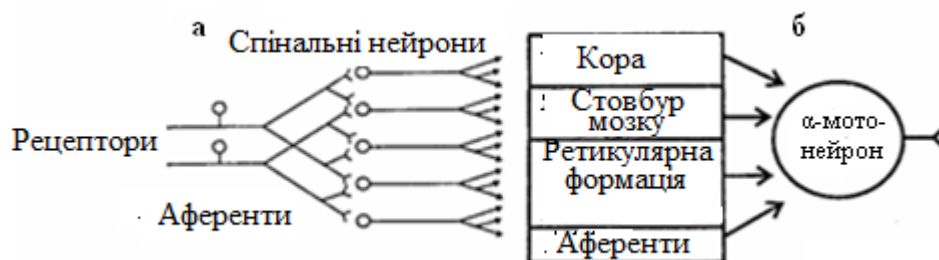
Координація – взаємодія нервових процесів в ЦНС, спрямована на об'єднання (інтеграцію) функцій органів і систем

МОРФОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ

1 Принцип дивергенції - нейрони здатні утворювати численні синаптичні зв'язки з іншими нейронами, від яких йде перерозподіл імпульсів

2 Принцип конвергенції - концентрація збудження від різних нейронів на одному

Рис. 1. Принципи дивергенції та конвергенції.

Дивергенція (а) аферентних корінців на спинальні нейрони, аксони яких, в свою чергу, розгалужуються, утворюючи численні колатералі і **конвергенція (б)** еферентних шляхів від різних відділів ЦНС на α -мотонейрон спинного мозку

3 Принцип зворотного зв'язку - контроль точності здійснюваних рефлекторних актів з можливістю їх "поправки"

4 Принцип загального кінцевого шляху - аферентні волокна сходяться на одних і тих же вставних і еферентних нейронах

Рис. 2. Принцип загального кінцевого шляху

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

1. Іррадіація (поширення) збудження – збудження в ЦНС охоплює не тільки певний нервовий центр, а й поширюється на інші ділянки мозку. Це пов'язано з різними порогоми збудливості нейронів (першими збуджуються нейрони з низьким критичним рівнем деполяризації, потім – з високим порогом)

2. Наведення (індукція) – збудження нервового центру наводить протилежний процес – гальмування в пов'язаному з ним центрі і навпаки

3. Принцип доміанти: частина нервової системи або окремі центри, які знаходяться в більш вираженому збудженні (домінантні центри), гальмують всі інші центри, а при подразненні збільшують свою збудливість

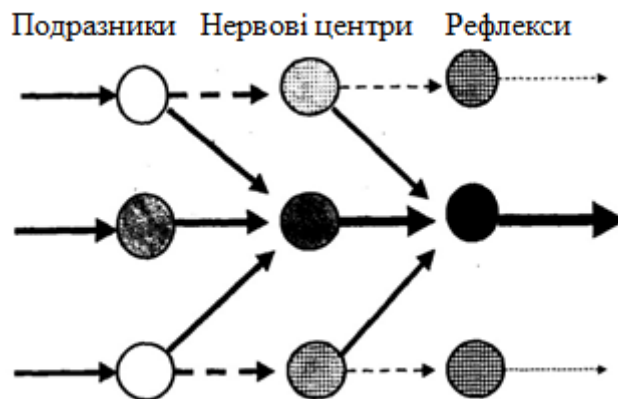

Рис. 3. Принцип доміанти